

Lokalny Plan Rewitalizacji Gminy Lewin Kłodzki na lata 2016 - 2022

Konsultacje społeczne
Lewin Kłodzki, 10.05.2016

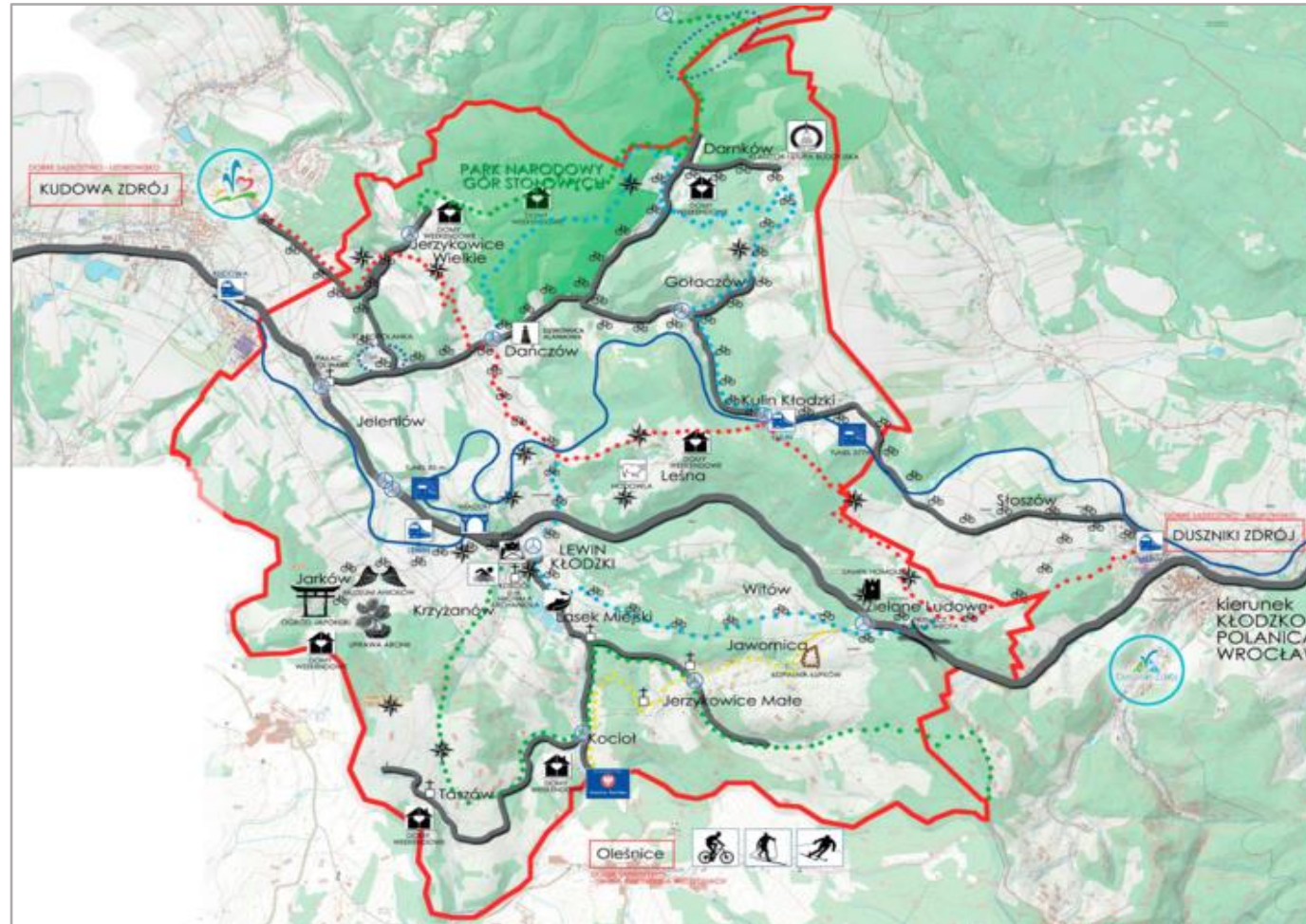
Plan spotkania

1. Omówienie wyników diagnozy społeczno – gospodarczej Gminy Lewin Kłodzki oraz dyskusja na temat czynników i zjawisk kryzysowych gminy w kwestiach:
  - społecznych
  - ekonomicznych
  - przestrzennych
  - Infrastrukturalnych
  - środowiskowych
  - kulturowych
2. Zweryfikowanie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji
3. Omówienie propozycji wizji, kierunków interwencji, celów strategicznych i operacyjnych oraz planowanych projektów
4. Podsumowanie spotkania

Diagnoza społeczno – gospodarcza gminy

Przestrzeń i środowisko

Gmina na zachodzie i północy graniczy z Kudową - Zdrój, na wschodzie z gminą Szczytna i Dusznikami-Zdrój, a na południu z Czechami. Ponadto wchodzi w skład powiatu kłodzkiego i należy do grona najmniejszych gmin w Polsce, pod względem liczby mieszkańców.

Zasięgiem obejmuje 17 miejscowości: Dańczów, Darnków, Gołaczów, Jarków, Jawornica, Jeleniów, Jerzykowice Małe, Jerzykowice Wielkie, Kocioł, Krzyżanów, Kulin Kłodzki, Leśna, Lewin Kłodzki, Taszów, Witów, Zielone Ludowe, Zimne Wody.

Przestrzeń i środowisko

Powierzchnia gminy wynosi 5 214 ha, przy czym 2 413 ha (46,3% powierzchni gminy) przypada na użytki rolne, a 2 494 ha (47,83%) na grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione .

Powierzchnia użytków rolnych w ostatnich latach pozostawała bez zmian, natomiast grunty leśne w niewielkim stopniu zmniejszyły się (**2012 – 2 496 ha; 2014 – 2494 ha**). Odwrotnie przedstawia się sytuacja w przypadku terenów zabudowanych i zurbanizowanych. W latach 2012-2014 odnotowuje się niewielką **tendencję wzrostową w tym zakresie (+0,78%)**.

Gmina Lewin Kłodzki charakteryzuje się niższym udziałem terenów zabudowanych i zurbanizowanych w powierzchni ogółem (**4,95% dla roku 2014**), aniżeli średnia ogólnopolska w tym zakresie (5,23% w analogicznym okresie). Warto również nadmienić, iż część powierzchni gminy (741,24 ha) stanowi obszar prawnie chroniony. Największy udział tejże powierzchni przypada na tereny parków narodowych (81,2%) oraz obszary chronionego krajobrazu (18,8%).

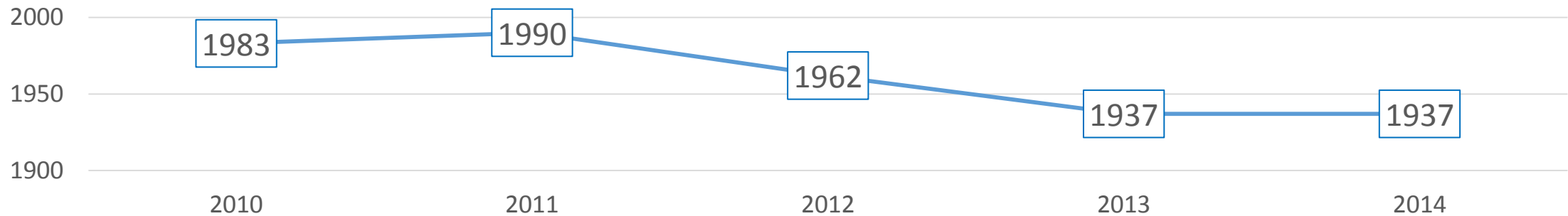
Przez obszar gminy przebiega droga krajowa Nr 8 oraz linia kolejowa nr 309 Kłodzko Nowe – Kudowa - Zdrój, która na odcinku Duszniki – Zdrój – Lewin Kłodzki biegnie jedną z najbardziej malowniczych tras kolejowych.

Stan na 31 XII 2014 r. wg BDL GUS.

Sfera społeczna

Liczba ludności gminy w latach 2010-2014

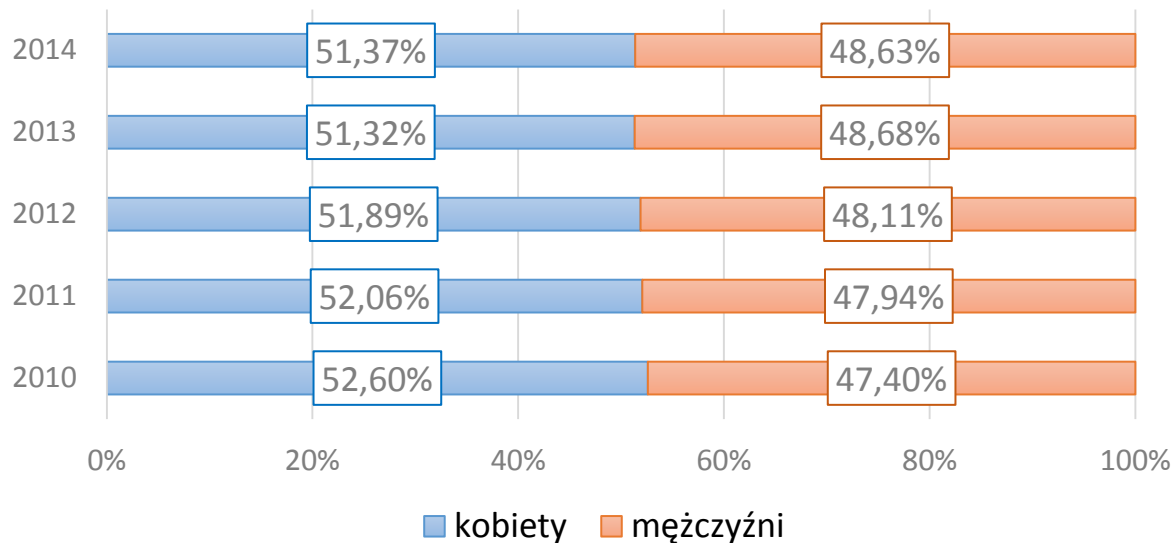

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba ludności gminy Lewin Kłodzki w latach 2010-2014 wykazywała tendencję spadkową. W roku 2014 gmina liczyła 1 937 mieszkańców, tj. o 46 osób mniej niż w roku 2010. Największy spadek widoczny jest w roku 2012 oraz 2013, jednak co ciekawe, w latach 2013-2014 liczba ludności utrzymywała się na tym samym poziomie. Na 1 km² w 2014 roku przypadało 37 osób.

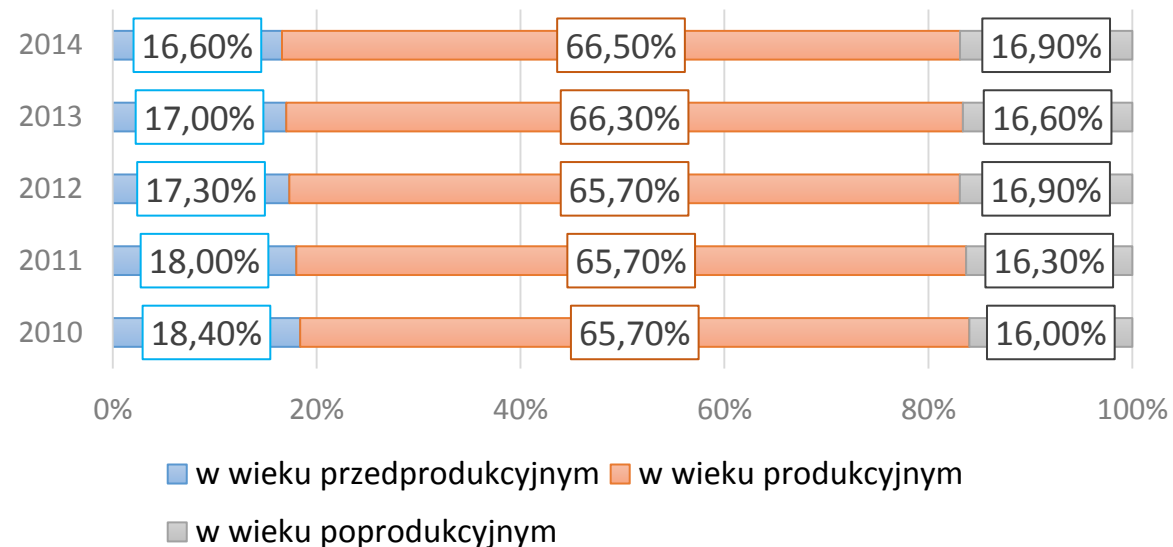
Warto zaznaczyć jednocześnie, że liczba mieszkańców największego ośrodka na terenie gminy – Lewina Kłodzkiego – w 2014 roku wyniosła 833 osoby i również wykazuje tendencję spadkową (dla porównania w roku 2012 – 850 osób).

Ludność gminy wg płci w latach 2010-2014

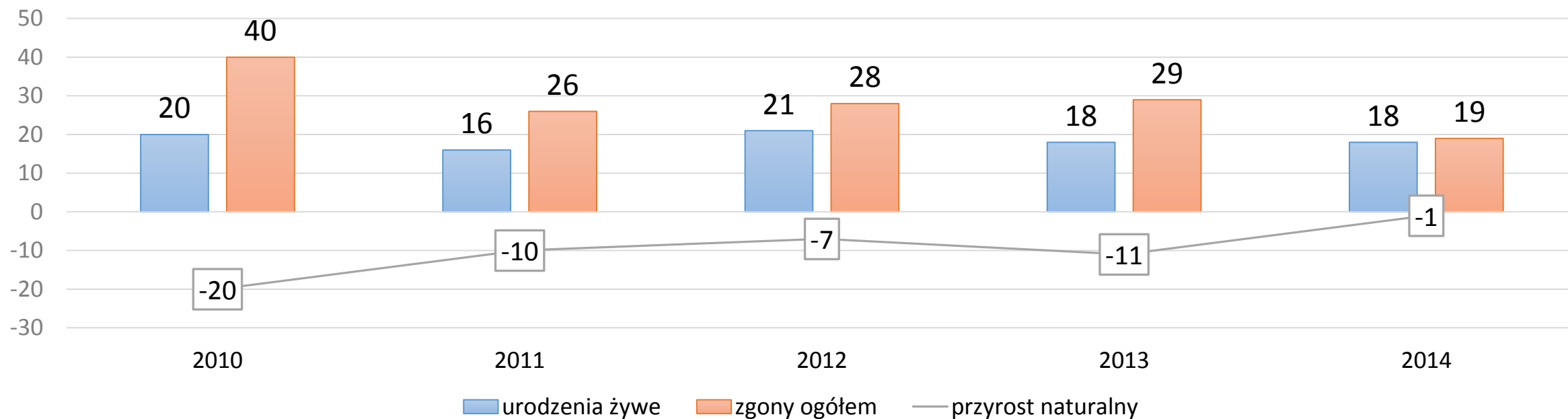
struktura udziału kobiet i mężczyzn w ogólnej liczbie ludności gminy zmienia się. Procentowy udział kobiet na przestrzeni lat 2010-2014 zmniejszył się o 1,23 p.p., przy czym jednocześnie mężczyzn wzrósł. Trend powolnej zmiany w strukturze mieszkańców według płci widoczny jest również w przypadku wartości współczynnika feminizacji. W 2010 roku na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet, natomiast w roku 2014 o 5 mniej, czyli 106. Warto jednocześnie zaznaczyć, że na wśród mieszkańców samego Lewina Kłodzkiego również dominują kobiety.

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Zmianie ulega również udział ludności według ekonomicznych grup wieku. Począwszy od roku 2010 maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (spadek o 1,8 p.p. do roku 2014), przy jednoczesnym – niewielkim – wzroście osób w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 0,9 p.p. do roku 2014). Wzrasta również udział osób w wieku produkcyjnym: z 65,70% w roku 2010 do 66,50% w roku 2014. Warto nadmienić, że w 2014 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 50,3 w wieku nieprodukcyjnym i 25,4 w wieku poprodukcyjnym.

Przyrost naturalny na terenie gminy w latach 2010-2014

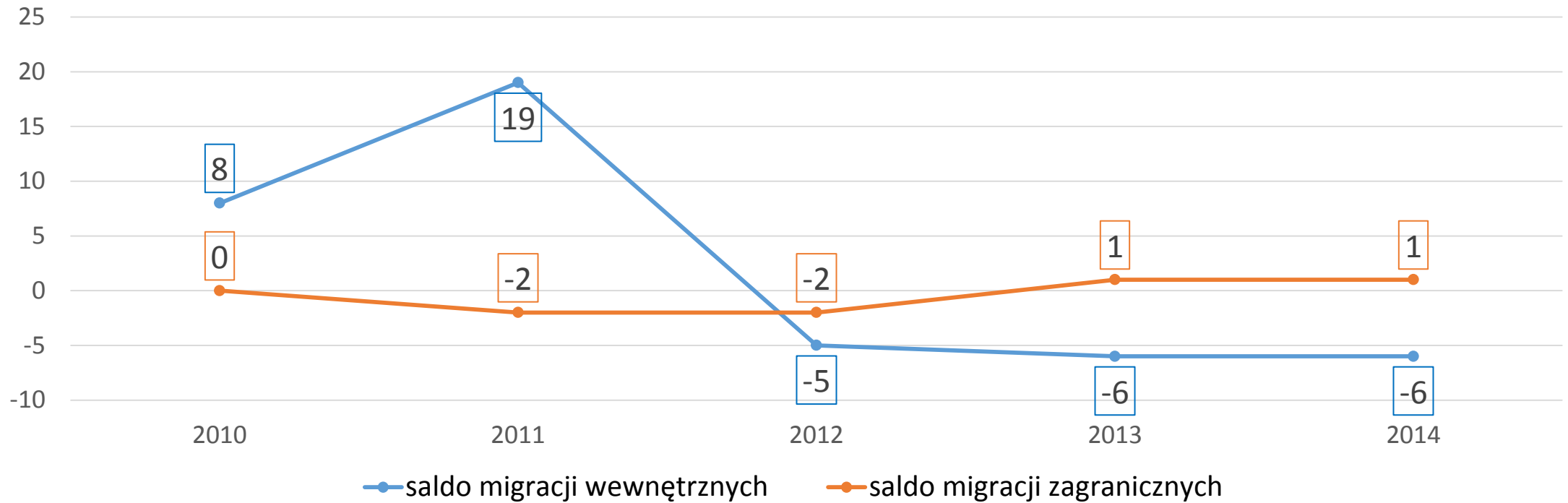

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2010-2014 na terenie gminy występował trend wzrostu wskaźnika przyrostu naturalnego, pomimo, iż jego wartość nadal pozostaje ujemna. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w roku 2010 (-20), zaś najwyższą w 2014 (-1). Jedynie w roku 2011 nastąpiło zanegowanie trendu wzrostowego poprzez powrót do poziomu niższego niż w roku 2011 (-11). Podobna tendencja występuje na terenie miejscowości Lewin Kłodzki – liczba zgonów przewyższa liczbę urodzeń (w 2014 roku przyrost naturalny kształtował się na poziomie -2).

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie gminy w latach 2010-2014

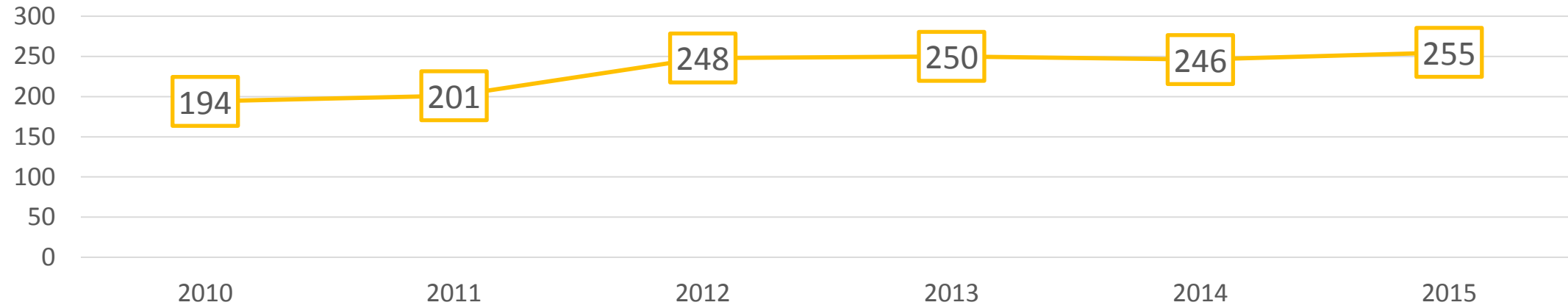
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Saldo migracji zagranicznych w gminie Lewin Kłodzki jest bliskie poziomowi neutralnemu. W przypadku salda migracji wewnętrznych od 2012 roku przyjmuje ono wartości ujemne – w 2014 kształtowało się na poziomie -6. Wartości powyżej zera przyjmowało w latach 2010 (8) i 2011 (19).

Sfera gospodarcza

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie gminy w latach 2010-2015

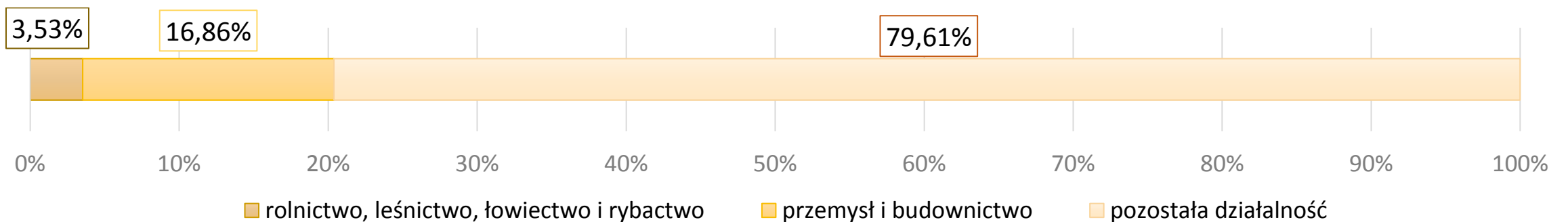

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Lewin Kłodzki z roku na rok zwiększa się. Od 2010 do 2015 roku odnotowano wzrost o 61 podmiotów, tj. 23,9%. Największy przyrost zaobserwowano w roku 2012, od tego czasu liczba podmiotów pozostaje na zbliżonym poziomie.

Potencjał gospodarczy gminy Lewin Kłodzki na koniec 2015 roku tworzyło 255 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Zdecydowaną większość stanowiły podmioty należące do sektora prywatnego (94,5%), zaś pozostałe 5,5% przypadło na sektor publiczny. Spośród podmiotów należących do sektora prywatnego wiodącą rolę odgrywały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowiły 68,5% ogółu. Natomiast spośród podmiotów należących do sektora publicznego wiodącą rolę odgrywały państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego.

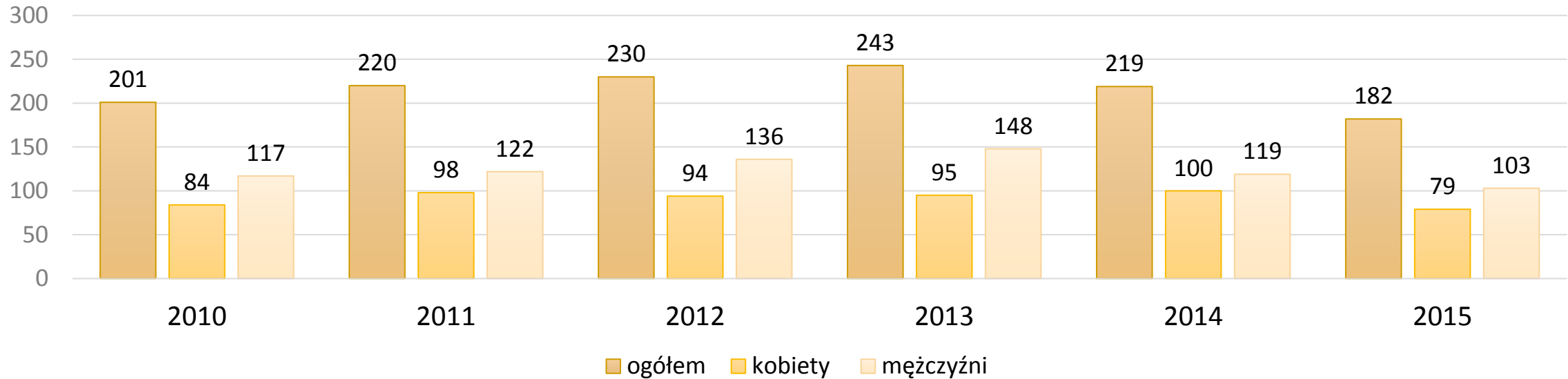
Podmioty gospodarki narodowej według rodzajów działalności w gminie Lewin Kłodzki w 2015 roku

Bezrobocie i rynek pracy

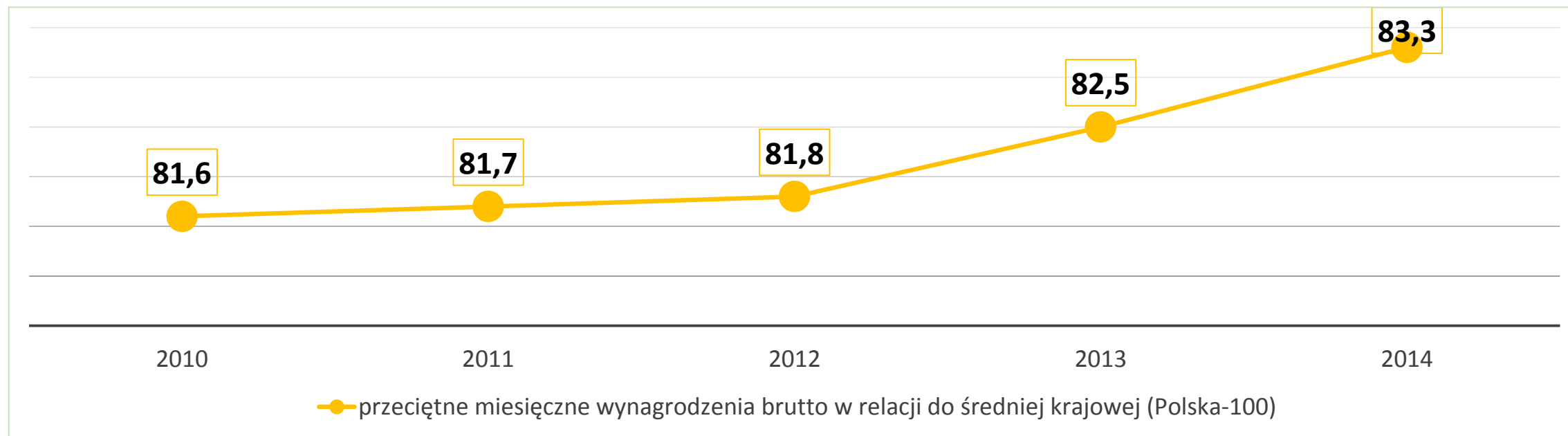

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Lewin Kłodzki

Na terenie gminy Lewin Kłodzki na koniec 2015 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła 182 osoby i zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego (o 37 osób), zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet. W latach 2010-2015 najwyższy odsetek osób pozostających bez pracy odnotowano w roku 2013 (243), zaś najniższy w 2015. Najwyższe bezrobocie wśród mężczyzn również miało miejsce w roku 2013, natomiast wśród kobiet w 2014.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia na terenie powiatu kłodzkiego w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W porównaniu do średniej krajowej, na przestrzeni analizowanego okresu, przeciętne miesięczne wynagrodzenie mieszkańców powiatu kłodzkiego, do którego przynależy gmina Lewin Kłodzki było niższe niż średnia krajowa i wynosiło w roku 2014 83,3% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce. Oznacza to, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie mieszkańców powiatu kłodzkiego w 2014 roku kształtowało się na poziomie 3 333,36 zł brutto.

Drogi i komunikacja:

Powiązanie gminy Lewin Kłodzki z krajem i województwem zapewniają drogi: międzynarodowa E-67 i krajowa E-8 (które technicznie stanowią jedną drogę), a także układ dróg powiatowych. Obsługę transportową zapewniają drogi gminne i wewnętrzne. Ogólna sieć dróg gminnych publicznych wynosi 13,10 km, z czego o nawierzchni twardej 10,60 km, a o nawierzchni twardej ulepszonej 3,90 km. Warto przy tym nadmienić, że główny ruch samochodowy w gminie przebiega na drodze krajowej nr 8.

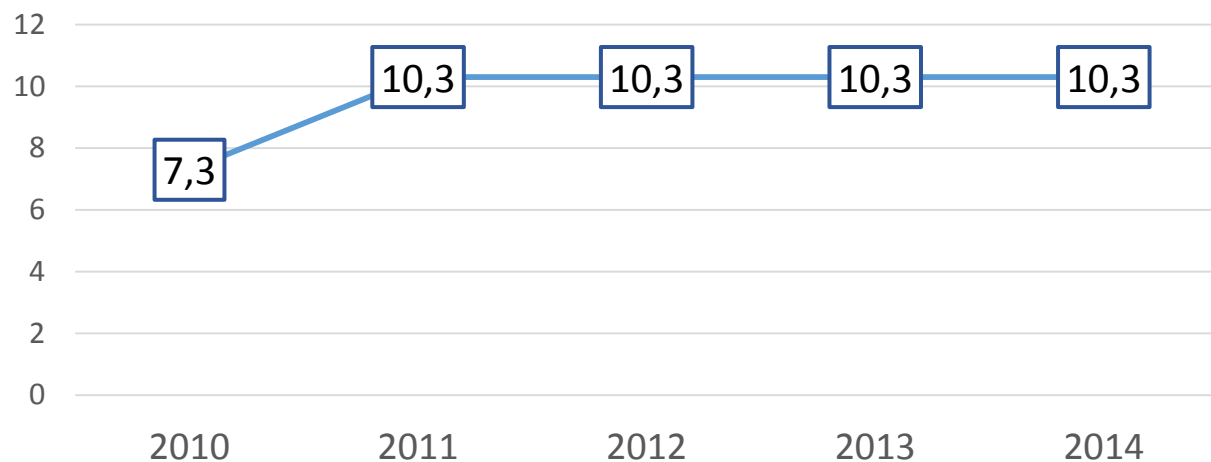
Na terenie gminy nie funkcjonuje komunikacja publiczna pomiędzy Lewinem Kłodzkim (największym ośrodkiem), a pozostałymi miejscowościami wchodzącymi w jej skład. Pozostają połączenia z sąsiadującymi miastami (m.in. Duszniki Zdrój czy Kudowa Zdrój), które wykorzystują drogę krajową E8.

Ponadto w Lewinie Kłodzkim funkcjonuje komunikacja kolejowa obsługiwana przez Koleje Dolnośląskie. W chwili obecnej pociągi kursują w kierunku Kudowy, Kłodzka, Legnicy, Wrocławia i Wałbrzycha. Stacja PKP w Lewinie Kłodzkim należy do spółki PKP, w której znajdują się dwa lokale mieszkalne. Obecnie stacja obsługuje, po likwidacji połączeń dalekobieżnych, tylko lokalne połączenia Kolei Dolnośląskich.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

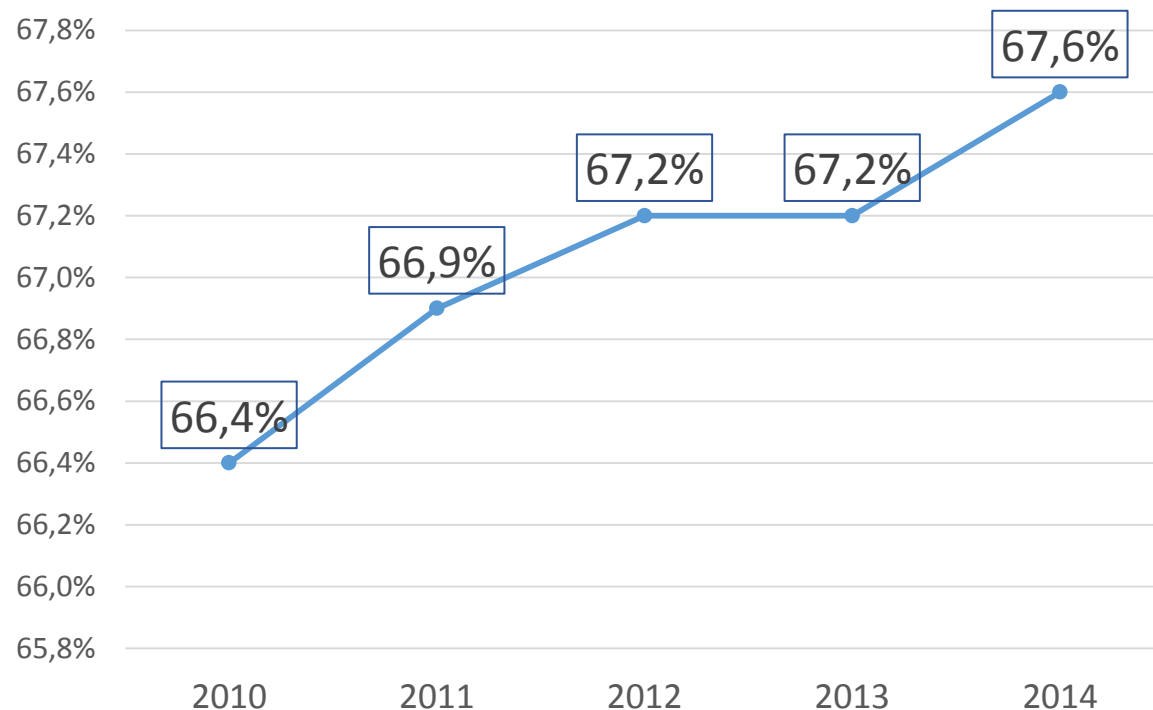
Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014

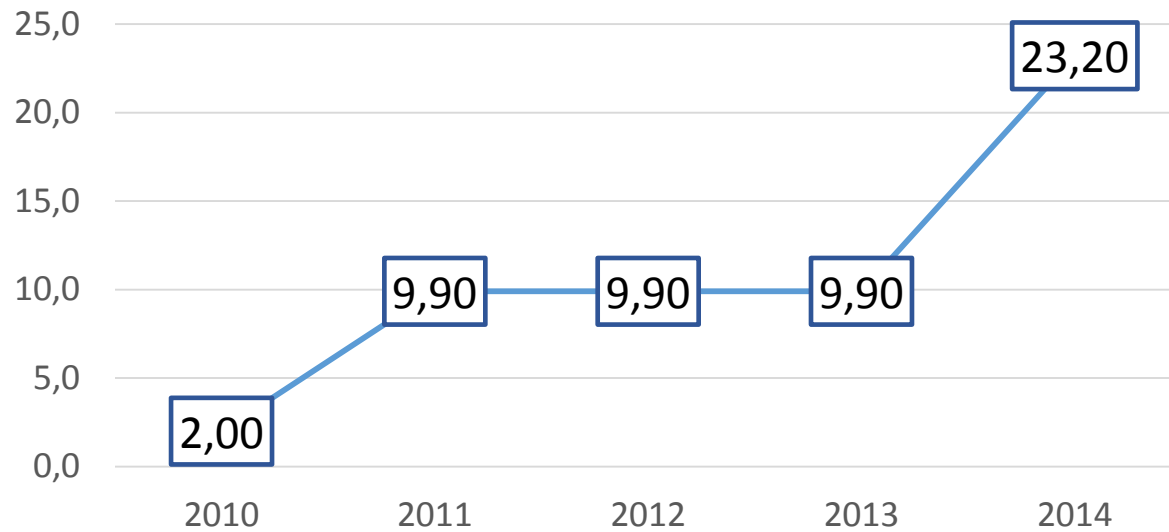
W 2014r. W gminie funkcjonowało łącznie 10,3 km sieci wodociągowej (stan utrzymywał się od roku 2011 – poniższy wykres) na terenie miejscowości: Lewin Kłodzki, Kocioł i Jeleniów. Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w 2014 roku wynosiła 148 sztuk.

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej na terenie gminy w 2014 roku wynosiła 67,6% ogółu mieszkańców. Odsetek osób korzystających z instalacji na przestrzeni lat 2010-2014 nieznacznie uległ zwiększeniu

Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy w latach 2010-2014

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014 na terenie gminy Lewin Kłodzki [w km]

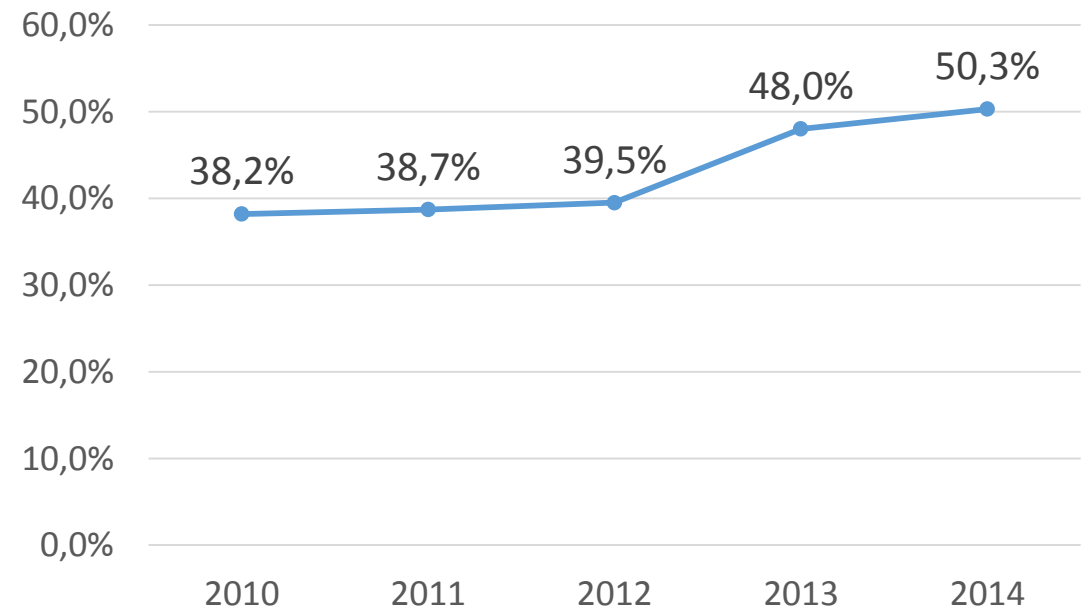
Sieć kanalizacyjna w gminie Lewin Kłodzki obejmuje jedynie tę część miejscowości, w których występuje zwarta zabudowa. Siecią kanalizacyjną objęte są zatem: Lewin Kłodzki, Jeleniów, Dańczów, Kocioł oraz Jerzykowice Wielkie. Z powodu ukształtowania terenu oraz rozproszonej zabudowy, rozbudowa sieci kanalizacyjnej jest znacznie utrudniona.

W 2014 roku długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosiła 23,20 km, co stanowi przyrost w wysokości 21,2 km względem roku 2010

W latach 2010-2014 liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej na terenie gminy ulegała systematycznemu wzrostowi – w chwili obecnej wynosi 50% ogółu mieszkańców. Dla porównania w 2010 roku odsetek ten kształtował się na poziomie 38,2%.

Dodatkowo w 2014r. W Gminie funkcjonowało 48 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014

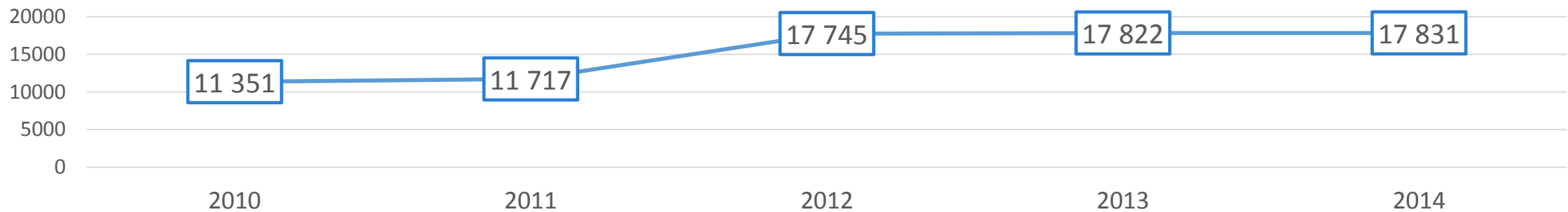

Sieć gazowa, ciepłownicza i elektryczna

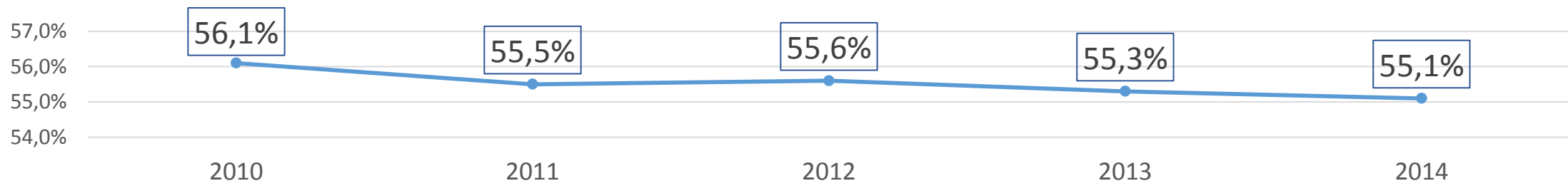
Na terenie gminy Lewin Kłodzki w 2014 roku długość czynnej sieci gazowej wynosiła 17 831 m, czyli o 6 480 m więcej niż w roku 2010. Z roku na rok długość sieci ulega zwiększeniu, co potwierdza poniższy wykres.

Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie gminy Lewin Kłodzki [w m]

Odbiorcami gazu w 2014 roku było 389 gospodarstw na terenie gminy, czyli 1 068 osób. Liczba ta stanowi ponad połowę mieszkańców całej gminy (55,1%). Zaobserwowano jednak trend malejący w zakresie użytkowników instalacji gazowej.

Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności gminy w latach 2010-2014

Infrastruktura społeczna i zasoby mieszkaniowe

Najistotniejsza infrastruktura społeczna gminy znajduje się na terenie Lewina Kłodzkiego, tj. Punkt biblioteczny, Zespół Szkolno-Przedszkolny, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Michała Archanioła, stacja PKP, punkt pocztowy oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Również większość organizacji pozarządowych funkcjonuje na terenie Lewina Kłodzkiego.

Gmina jest pozbawiona usług o charakterze finansowym. Na jej terenie nie funkcjonuje żadna placówka bankowa, nie ma także dostępu do tego typu infrastruktury.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 roku na terenie gminy było 477 budynków mieszkalnych, a w nich 803 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 72,5 m² (wskaźnik ten na przestrzeni lat 2010-2014 uległ niewielkiemu wzrostowi), natomiast na jednego mieszkańca przypada średnio 30,0 m². Zaznaczyć należy, że zdecydowana większość mieszkań na terenie gminy jest w posiadaniu osób prywatnych, a liczba mieszkań socjalnych, niezmiennie od 2011 roku, wynosi 13.

Na obszarze gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. Do ogrzewania stosuje się zarówno paliwa stałe, jak i płynne. Zaznaczyć należy również, iż cała gmina Lewin Kłodzki posiada dostęp do sieci energetycznej.

Edukacja

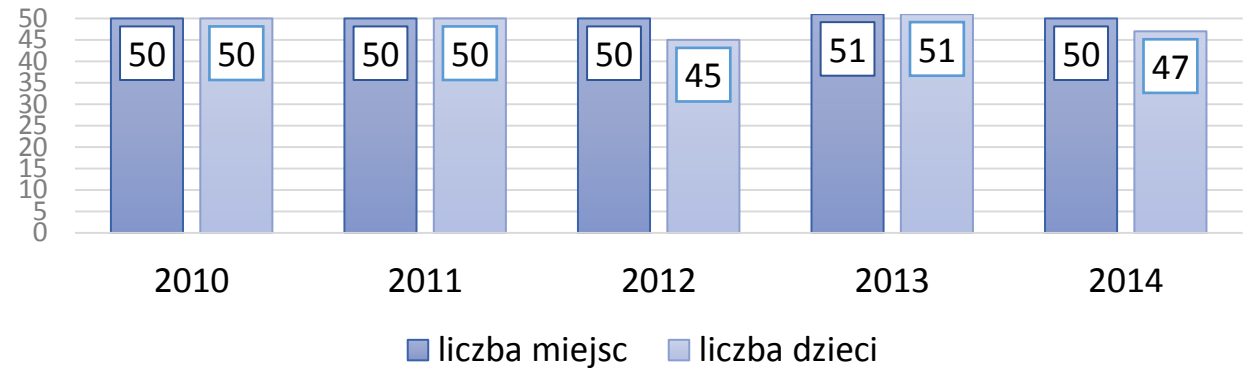

Na terenie gminy Lewin Kłodzki w 2014 roku było 67 dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat). Na przestrzeni lat 2010-2014 zauważyć można tendencję rosnącą w tym zakresie - dzieci jest coraz więcej. Zwiększa się również odsetek najmłodszych mieszkańców gminy objętych wychowaniem przedszkolnym: z 48,4% w roku 2010 do 59,7% w 2014. Oznacza to jednak, że w dalszym ciągu ok 40% dzieci z terenu gminy nie uczęszcza do placówek przedszkolnych.

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym i w wieku przedszkolnym (3-5 lat) w latach 2010-2014

Rok	Dzieci w wieku 3-5 lat ogółem	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym
2010	54	48,4%
2011	55	47,3%
2012	72	43,1%
2013	66	53,0%
2014	67	59,7%

Liczba dzieci w przedszkolu w latach 2010-2014.

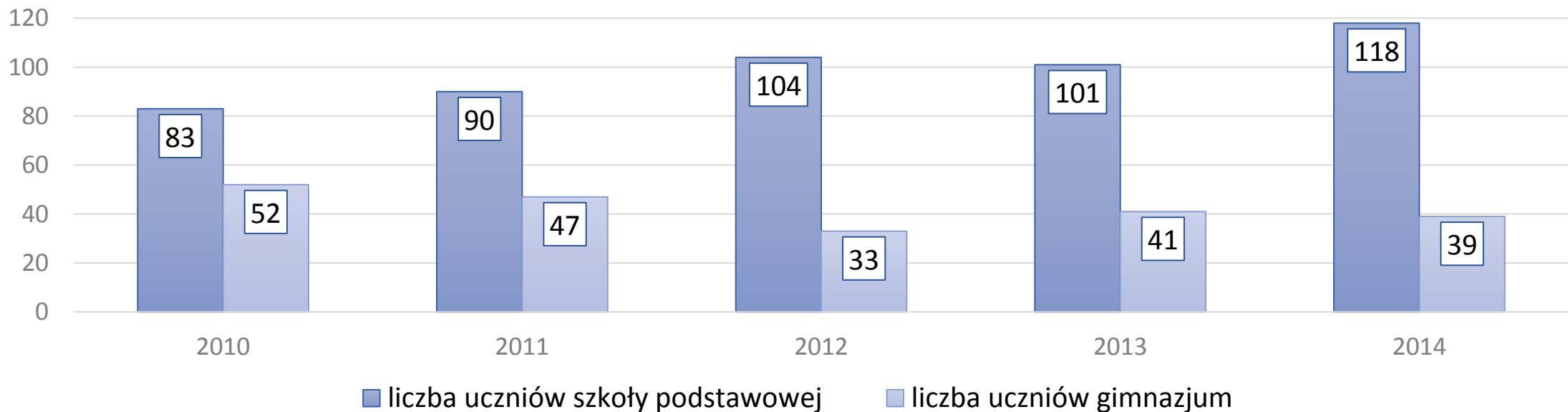

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny „Na bursztynowym szlaku”, który ma swoją siedzibę w Lewinie Kłodzkim. Skład Zespołu stanowi: Publiczne Przedszkole (dwa oddziały), Publiczna Szkoła Podstawowa (sześć oddziałów) oraz Publiczne Gimnazjum (trzy oddziały). Placówka posiada bogatą ofertę edukacyjną, ale także dobrą bazę dydaktyczną oraz sportową. Do Przedszkola Publicznego w 2014 roku uczęszczało 47 dzieci, co wskazuje na to, iż maksymalny limit, założony przez placówkę, nie został wykorzystany – wynosił on 50 miejsc. Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2012 – 50 miejsc i 45 dzieci. W pozostałych latach liczba miejsc oferowanych przez placówkę była maksymalnie wykorzystywana.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego funkcjonującego na terenie Lewina Kłodzkiego, w podziale na uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej i gimnazjum. Warto zauważyć, że w latach 2010-2014 liczba dzieci w szkole podstawowej systematycznie wzrastała – z 83 do 118, tj. wzrost o 29,66%. Odwrotna tendencja ma miejsce w przypadku uczniów gimnazjum – ich liczba w roku na rok zmniejsza się – z 52 w roku 2010 do 39 w roku 2014. Szczegółowe dane przedstawiono poniżej.

Należy zaznaczyć również, że w Zespole Szkół zatrudnionych jest 25 nauczycieli oraz 5 pracowników obsługi.

Liczba uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjum na terenie gminy Lewin Kłodzki (2010-2014)

Kultura, sport i rekreacja

Punkt biblioteczny znajduje się w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lewinie Kłodzkim przy ul. Kościelnej 1 i pełni rolę mini ośrodka kultury, biblioteki oraz świetlicy.

Księgozbiór liczy ponad 11 tys. egzemplarzy, a liczba czytelników w ciągu roku utrzymuje się na poziomie powyżej 200 osób - od 2013 roku zaobserwować można jednak trend malejący w tym zakresie. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach wahają się w zakresie między 18,3 a 15,0.

Infrastrukturę sportową i rekreacyjną reprezentuje na obszarze gminy niewielka liczba obiektów, powodując, że możliwości wypoczynku i aktywnego spędzania wolnego czasu ograniczają się do tych, wykorzystujących przede wszystkim walory środowiska przyrodniczego i ukształtowanie terenu. Do najważniejszych przestrzeni sportowych zaliczyć należy:

- boisko i halę sportową przy szkole w Lewinie Kłodzkim - jedyny zespół infrastruktury sportowej na terenie gminy.
- basen kąpielowy w Lewinie – jeden z niewielu tego typu obiektów (basen odkryty) na terenie powiatu. Miejsce o dużym potencjale, jednak wymagające modernizacji i poszerzenia oferty.
- Zalew na ul. Lasek Miejski.

Dodatkowo, w miejscowościach Jarków oraz Kocioł gospodarstwa agroturystyczne zapewniają amatorom jazdy konnej naukę jazdy, wyprawy i rajdy ekstremalne na konikach polskich, hucułach i pół krwi arabskich.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje jeden Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” Sp. z o.o. przy ulicy Granicznej 7 w Lewinie Kłodzkim, świadczący podstawową opiekę zdrowotną i stomatologiczną.

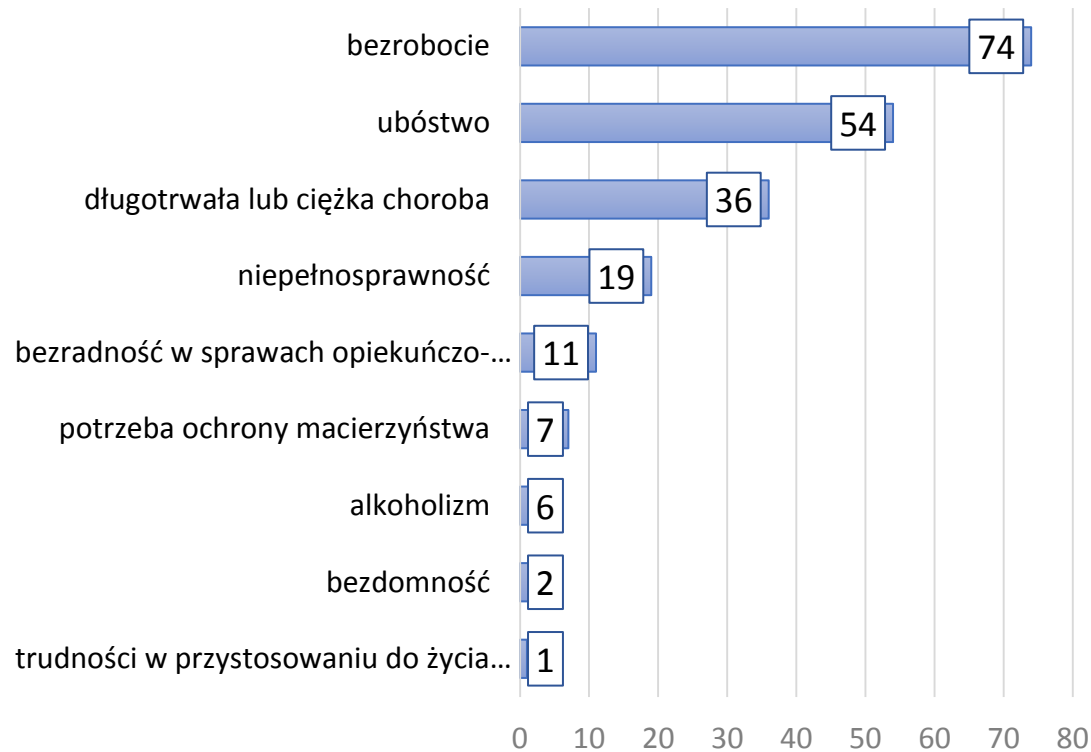
Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zlokalizowany przy ulicy Nad Potokiem 4 w Lewinie Kłodzkim. Zaznaczyć należy, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązania swoich problemów, szukają też wsparcia i zrozumienia.

Pomoc społeczna

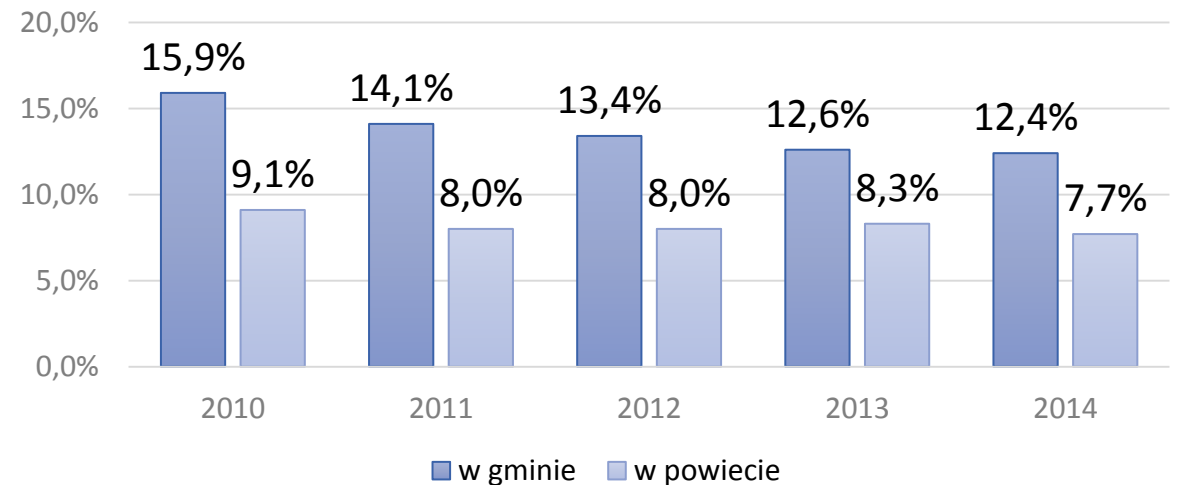
Powody udzielania pomocy przez GOPS w 2014 roku

udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem jest wyższy na terenie gminy Lewin Kłodzki niż całego powiatu kłodzkiego. W 2014 roku odsetek osób korzystających z pomocy na terenie gminy wyniósł 12,4%, natomiast na terenie powiatu 7,7%. Warto zaznaczyć jednak, że w obu przypadkach wartości te z roku na rok ulegają zmniejszeniu.

GOPS w Lewinie Kłodzkim w 2014 roku udzielił pomocy 157 rodzinom, czyli łącznie 250 osobom. Do najczęstszych powodów przyznawania pomocy zaliczyć należy: bezrobocie (74), ubóstwo (54) oraz długotrwałą lub ciężką chorobę (36). Nieco rzadziej po pomoc zgłaszały się osoby niepełnosprawne (19) czy nieradzące sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (11). Do pozostałych powodów zaliczyć należy alkoholizm, bezdomność oraz trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Lokalny Plan Rewitalizacji Gminy Lewin Kłodzki na lata 2016 - 2022

Część strategiczna

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Czynniki społeczne	Czynniki ekonomiczne	Czynniki infrastrukturalne/ techniczne/ środowiskowe	Czynniki kulturowe
<ul style="list-style-type: none"> Wysokie bezrobocie Brak popytu na pracę Zdegenerowanie społeczne (życie na zasiłku) Nadmierne spożycie alkoholu Ogólny marazm społeczny Zubożenie społeczne Brak chęci na zmianę sytuacji życiowej Współzależnienie rodzin Dziedziczenie bezrobocia i ubóstwa (stylu życia) Niski poziom wykształcenia Mała liczba mieszkań socjalnych/ zastępczych/ miejsc dla poszkodowanych klęskami żywiołowymi Dysfunkcyjność rodzin Roszczeniowość klientów pomocy społecznej Problemy lokalowe świetlicy szkolnej i biblioteki Brak zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej (w szczególności dojeżdżających do szkoły w Lewinie) Bezdomność 	<ul style="list-style-type: none"> Niskie przychody Nieopłacalność pracy (niskie wynagrodzenia przy jednoczesnych wysokich zasiłkach) Szara strefa (dorywcze zajęcia) powodująca wysokie statystyczne bezrobocie Niechęć do podjęcia pracy Roszczeniowe podejście do Urzędu Gminy – miejsca, w którym powinno znaleźć się zatrudnienie dla każdego Pieniądze z zasiłków oraz darmowe posiłki jako jedyna motywacja do udziału w szkoleniach aktywizujących 	<ul style="list-style-type: none"> Rozległość terenu Gminy przy niskim wskaźniku gęstości zaludnienia Porozrzucane miejscowości na terenie całej Gminy Rozproszona zabudowa Brak dojazdu do szkół, świetlicy dla dzieci spoza Lewina Kłodzkiego Brak wewnętrznej komunikacji Niska jakość oraz zużycie/ zniszczenie dróg gminnych i powiatowych Brak dróg dojazdowych Brak szlaków rowerowych Brak pieniędzy na remont odkrytego basenu Brak kompleksowej promocji Gminy i informacji dla turystów Brak ekranów akustycznych przy drodze krajowej, która jest głównym powodem hałasu komunikacyjnego Brak pasów dla pieszych Problem niskiej emisji (bliskość drogi krajowej, ruch komunikacyjny z Czech, ruch tranzytowy ciężki) Formy Ochrony Przyrody blokujące/ utrudniające inwestycje 	<ul style="list-style-type: none"> Brak ośrodka kultury Brak wydarzeń kulturalnych Szkoła i Kościół pełniące rolę miejsca spotkań kulturalnych Mało aktywne organizacja pozarządowe Brak liderów społecznych Brak pieniędzy na działania związane z kulturą

Rozwój społeczny

Mocne strony

- zróżnicowanie społ. wynikające z pochodzenia mieszkańców z różnych, odległych krańców Polski,
- najliczniejsza liczba mieszkańców w gminie,
- funkcjonowanie org. społ.

Słabe strony

- zróżnicowanie społ. wynikające z pochodzenia mieszkańców z różnych, odległych krańców Polski,
- niewystarczająca liczba połączeń komunikacji publicznej

Szanse

- możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rozwój obszarów wiejskich w aspekcie cywilizacyjnokulturowym (funduszy Unii Europejskiej i krajowych),
- aktywna działalność samorządu lokalnego,
- tworzenie nowych org. społecznych działających na rzecz LK i gminy

Zagrożenia

- odpływ młodych wykształconych osób do dużych miast (Wrocław, Warszawa),
- negatywne zjawiska demograficzne, - brak możliwości rozwojowych młodych ludzi,
- apatia, bezrobocie.

Rozwój gospodarczy

Mocne strony

- międzynarodowa trasa przelotowa E8 przebiegająca przez całą gminę,
- atrakcyjne położenie sprzyjające uprawianiu turystyki i rekreacji,
- stosunkowo dobrze rozbudowany sektor handlu i usług (na tle innych miejscowości gminy LK)
- lokalizacja w bezpośredniej granicy Państwa (Czechy),
- zasobność złóż naturalnych w postaci granitu czerwonego

Słabe strony

- brak planu zagospodarowania przestrzennego;
- brak zakładów pracy, - wysoka stopa bezrobocia,
- słabe kwalifikacje zawodowe mieszkańców,
- mała aktywność gospodarcza mieszkańców,

Szanse

- możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rozwój obszarów wiejskich w aspekcie promowania przedsiębiorczości i drobnej wytwórczości na terenach wiejskich (z funduszy Unii Europejskiej i krajowych), - możliwość tworzenia gospodarstw ekologicznych prod. zdrową żywność,
- możliwość rozwoju drobnej wytwórczości – rzemiosło,
- lokalizacja w bezpośredniej granicy Państwa (Czechy),
- wykorzystanie zalewu do celów turystycznych i rekreacyjnych,
- powstanie hoteli, pensjonatów i innych miejsc noclegowych,
- modernizacja bazy turystycznej szansą rozwoju turystyki,
- rozwój inkubatorów przedsiębiorczości

Zagrożenia

- brak szybkiej poprawy istniejącej infrastruktury;
- brak środków na uruchomienie własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców,
- bezrobocie

Środowisko naturalne i ład przestrzenny, infrastruktura techniczna

Mocne strony

- lokalizacja w otulinie parku narodowego Gór Stołowych,
- dobry mikroklimat,
- walory krajobrazu i szaty roślinnej,
- utworzenie turystycznego szlaku rowerowego

Słabe strony

- niedostatecznie rozwinięty system zbiórki i segregacji odpadów,
- zaniedbania w zakresie ochrony środowiska,
- słaby stan techn. budynków komunalnych,
- brak planu zagospodarowania przestrzennego,
- niedostateczny rozwój infrastruktury rekreacyjnej, społecznej i kulturalnej,

Szanse

- odnowienie rynku Lewińskiego szansą na przyciągnięcie turystów i lepsze samopoczucie mieszkańców Lewina,
- możliwość uzyskania środków z funduszy zewnętrznych na rozwój obszarów wiejskich (funduszy Unii Europejskiej i krajowych),

Zagrożenia

- wzmożony ruch drogowy na trasie E8,
- brak awaryjnego objazdu na trasie E8,
- zanieczyszczanie zalewu,
- brak środków finansowych na zmianę i modernizację infrastruktury drogowej, zasobów mieszkaniowych, infrastruktury turystycznej oraz odnowienie rynku w Lewinie,
- brak środków na działania związane z utrzymaniem ład przestrzenny oraz ochronę środowiska naturalnego,

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Bezrobocie

Problem bezrobocia w kontekście najwyższej koncentracji zjawiska na terenie Gminy Lewin w największym stopniu dotyka mieszkańców miejscowości Lewin Kłodzki, z której w Powiatowym Urzędzie Pracy było zarejestrowanych 79 bezrobotnych, w tym 51 długotrwale bezrobotnych oraz 34 osoby bez żadnych kwalifikacji. W Lewinie Kłodzkim występuje również jeden z najwyższych wskaźników dotyczących udziału osób w wieku poprodukcyjnym w populacji mieszkańców ogółem.

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Lewin Kłodzki z podziałem na miejscowości

	Liczba osób bezrobotnych (31.12.2015 r.)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych bez żadnych kwalifikacji	Liczba osób długotrwale bezrobotnych bez żadnych kwalifikacji (włącznie)
Dańczów	5	1	-	-
Darnków	1	1	1	1
Gołaczów	10	8	2	1
Jarków	1	1	1	-
Jawornica	3	3	-	-
Jeleniów	37	31	12	11
Jerzykowice Małe	3	3	2	2
Jerzykowice Wielkie	6	6	2	2
Kocioł	2	1	2	1
Krzyżanów	6	5	4	3
Kulin Kłodzki	0	-	-	-
Leśna	0	-	-	-
Lewin Kłodzki	79	51	34	23
Taszów	1	1	-	-
Witów	1	-	-	-
Zielone Ludowe	0	-	-	-
...	...	...	...	...

Ubóstwo

W roku sprawozdawczym 2014 pomocą społeczną, **w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, objęto w gminie 475 osób w 228 rodzinach, co stanowi 20% wszystkich mieszkańców gminy.** O koncentracji zjawiska ubóstwa na terenie całej gminy świadczą również dane pochodzące z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, gdzie:

- w 2014 roku przyznano zasiłki stałe 11 osobom,
- w roku 2014 Ośrodek przyznał decyzją zasiłek okresowy 44 osobom, przyznając 328 świadczeń, w tym z powodów: bezrobocia (40), niepełnosprawności (1), z innych powodów (3),
- w 2014 roku przyznano zasiłki celowe 28 rodzinom, na łączną kwotę 21 990 zł,
- w 2014 roku GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 18 osób,
- w 2014 roku z wypoczynku letniego skorzystało 13 dzieci,
- w 2014 roku przygotowano 130 paczek żywnościowych na święta i wigilię.

Warto nadmienić, iż **GOPS w Lewinie Kłodzkim w 2014 roku udzielił pomocy 157 rodzinom, czyli łącznie 250 osobom.** Do najczęstszych powodów przyznawania pomocy zaliczyć należy: bezrobocie (74), **ubóstwo (54)** oraz długotrwałą lub ciężką chorobę (36). Nieco rzadziej po pomoc zgłaszały się osoby niepełnosprawne (19) czy nieradzące sobie w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (11). Do pojedynczych powodów zaliczyć należy alkoholizm, bezdomność oraz trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przestąnek.

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Poziom edukacji

Problemem koncentracji negatywnych zjawisk dotyczących edukacji na terenie Gminy Lewin Kłodzki jest przede wszystkim niska wskaźnik dostępności usług edukacyjnych przedszkolnej dla wszystkich dzieci z terenu **całej gminy**.

Na terenie gminy Lewin Kłodzki w 2014 roku było 67 dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat). Na przestrzeni lat 2010-2014 zauważyć można tendencję rosnącą w tym zakresie - dzieci jest coraz więcej. Zwiększa się również odsetek najmłodszych mieszkańców gminy objętych wychowaniem przedszkolnym: z 48,4% w roku 2010 do 59,7% w 2014. **Oznacza to jednak, że w dalszym ciągu ok 40% dzieci z terenu gminy nie uczęszcza do placówek przedszkolnych.**

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym

Na terenie gminy funkcjonuje **zaledwie 6 organizacji pozarządowych** o różnorodnym zakresie, wszystkie zarejestrowane są w miejscowości Lewin Kłodzki.

Mieszkańcy Gminy Lewin Kłodzki nie uczestniczą w życiu społeczno – kulturalnym ze względu na brak infrastruktury i instytucji oferujących dane formy rozrywki.

Dane dotyczące uczestnictwa mieszkańców Gminy Lewin Kłodzki w życiu społeczno - kulturalnym Gminy

	2013	2014
ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)	1937	1937
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	5714	5757,4
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	121	109
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	16,9	16,4
Liczba imprez masowych	0	0
imprezy w obiekcie zamkniętym	0	0
imprezy na terenie otwartym	0	0

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Gospodarka

Analizując liczbę nowopowstałych podmiotów na terenie Gminy Lewin Kłodzki można zauważyć, że najmniejszym wskaźnikiem nowych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców występuje w miejscowościach: Jeleniów (27) oraz Lewin Kłodzki i Kocioł (33).

Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach (sołectwach) w Gminie Lewin Kłodzki w latach 2010-2015 (stan w dniu 31.XII)

Miejscowość	Liczba nowych podmiotów gospodarczych	Liczba nowych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Dańczów	5	39,68254
Gołaczów	5	83,33333
Jarków	8	129,0323
Jeleniów	13	26,58487
Lewin Kłodzki	27	32,76699
Kulin Kłodzki	2	80
Kocioł	1	33,33333
Jerzykowice Wielkie	4	38,46154
Jerzykowice Małe	1	52,63158
Witów	1	100
Jawornica	2	48,78049

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Środowisko

Analizując liczbę nowopowstałych podmiotów na terenie Gminy Lewin Kłodzki można zauważyć, że najmniejszym wskaźnikiem nowych przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców występuje w miejscowościach: Jeleniów (27) oraz Lewin Kłodzki i Kocioł (33).

Miejscowość	Ilość azbestu wg miejsca występowania [Mg]					łącznie
	Bud. mieszkalne	Bud. Inwentarskie	Bud. gospodarcze	Bud. publiczne	miejsce	[Mg]
Dańczów	0,9	0,0	0,3	0,0	0,0	1,3
Darnków	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Gołaczów	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
Jarków	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3
Jawornica	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jeleniów	13,8	19,0	9,0	0,0	0,7	42,6
Jerzykowice Małe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jerzykowice Wielkie	5,4	0,0	0,8	0,0	1,8	8,0
Kocioł	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Krzyżanów	0,2	0,9	0,7	0,0	0,5	2,3
Kulin Kłodzki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Leśna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lewin Kłodzki	21,2	4,8	15,1	3,9	1,4	46,4
Taszów	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,9
Witów	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zielone Ludowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zimne Wody	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: Program
Usuwania Wyrobów
Zawierających Azbest na
terenie Gminy Lewin
Kłodzki

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Aspekt przestrzenno - techniczny

Na terenie Gminy **brakuje miejsc oferujących powszechny dostęp do kultury i rozrywki**. Jedynym punktem z ograniczonym dostępem do kultury jest punkt biblioteczny. **Infrastrukturę sportową i rekreacyjną reprezentuje na obszarze gminy niewielka liczba obiektów**, powodując, że **możliwości wypoczynku i aktywnego spędzania wolnego czasu ograniczają się do tych, wykorzystujących przede wszystkim walory środowiska przyrodniczego i ukształtowanie terenu**.

Statystyki dotyczące infrastruktury kulturalnej w Gminie Lewin Kłodzki

	2013	2014
biblioteki i filie	1	1
księgozbiór	11068	11152
Centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice ogółem i wg organizatorów	0	0
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	0	0
imprezy w domach kultury	0	0
grupy artystyczne	0	0
koła (kluby)	0	0
Kina	0	0
Teatry, filharmonie, opery itp.	0	0
Muzea	0	0

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Aspekt przestrzenno - techniczny

Gmina Lewin Kłodzki charakteryzuje się również niewystarczającą dostępnością komunikacyjną. Na terenie Gminy nie funkcjonuje komunikacja wewnętrzna, a połączenie Gminy z innymi ośrodkami zapewniają głównie przewoźnicy PKS oraz Koleje Dolnośląskie. Poniższa tabela przedstawia liczbę połączeń PKP Gminy z najbliższymi ośrodkami:

Liczba połączeń PKP Gminy Lewin Kłodzki z najbliższymi ośrodkami

	Liczba połączeń w dzień powszedni (stan z dnia 09.05.2016)		
	Bez przesiadki	Z przesiadką	Ostatnie połączenie
Wałbrzych - Lewin Kłodzki	2	3	16:40
Lewin Kłodzki - Wałbrzych	3	3	19:26
Wrocław - Lewin Kłodzki	1	5	17:58
Lewin Kłodzki - Wrocław	1	5	19:26
Kłodzko - Lewin Kłodzki	6	0	19:42
Lewin Kłodzki - Kłodzko	6	0	19:26
Kudowa-Zdrój - Lewin Kłodzki	6	0	19:19
Lewin Kłodzki - Kudowa-Zdrój	6	0	02:48

Identyfikacja obszarów kryzysowych

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej
- środowiskowej
- przestrzenno-funkcjonalnej
- technicznej

Zgodnie z analizą wskaźnikową do obszarów kryzysowych o największym natężeniu zjawisk negatywnych należy **miejsowość Lewin Kłodzki**

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji zostało dokonane zarówno na podstawie analizy wskaźnikowej zidentyfikowanych obszarów kryzysowych w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej i środowiskowej, a także spotkania warsztatowego i konsultacji społecznych. Wyodrębniony obszar charakteryzuje się zdegradowaniem funkcji społecznych, gospodarczych i infrastruktury mieszkaniowej, przestrzeni publicznej oraz zmniejszonym potencjałem w sferze działalności i aktywności społeczności lokalnej.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji zlokalizowany jest w Lewinie Kłodzkim, obejmuje ulice pl. T. Kościuszki, ul. Okrzei, ul. Liczyrzepy, ul. Kościelna, ul. Chopina oraz fragment ul. Obrońców Warszawy.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji - podsumowanie

Stan ogólny budynków	Zły, występuje azbest
Stan infrastruktury technicznej	Zły stan techniczny budynków oraz dróg
Dominująca funkcja obszaru	Mieszkaniowa
Najważniejsze instytucje i podmioty gospodarcze	W okolicy znajduje się Zespół Szkolno-Przedszkolny, gminny punkt biblioteczny zlokalizowany w budynku szkoły, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, dwa sklepy spożywcze, punkt pocztowy
Występowanie problemów ekologicznych	Występowanie azbestowych pokryć dachowych, występujący problem niskiej emisji (spalania śmieci przez mieszkańców, bliskiej odległości od drogi krajowej o wysokim natężeniu ruchu). Większość budynków ogrzewana jest węglem
Występowanie problemów społecznych	Teren zamieszkiwany jest głównie przez ludność w wieku poprodukcyjnym, bezrobotni oraz wykluczeni społecznie lub zawodowo ze względu na niepełnosprawność i długotrwałe pozostawanie bez pracy
Stan przestrzeni publicznej	Niedoinwestowana, ulegająca degradacji i zniszczeniu
Występowanie terenów rekreacyjnych	Niewielki obszar terenów zielonych, krzewów, które wykorzystywane są przez osoby nadużywające alkoholu jako miejsce spędzania wolnego czasu

Rezultaty Lokalnego Planu Rewitalizacji Gminy Lewin Kłodzki na lata 2016 - 2022

Wizja Gminy Lewin Kłodzki na lata 2016 - 2022

Lewin Kłodzki jako miejsce spójnego rozwoju społeczno – gospodarczego - atrakcyjne dla mieszkańca, turysty i inwestora. Historyczne centrum miejscowości oferuje zróżnicowane i przyjazne miejsca spędzania wolnego czasu oraz przestrzenie dostępne dla wszystkich mieszkańców i turystów odwiedzających region.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Rewitalizację historycznego centrum Lewina Kłodzkiego zaplanowano w formie trzech kierunków interwencji wyodrębnionych na podstawie analizy danych zastanych, diagnozy potrzeb i problemów rewitalizacyjnych. Dziedziny te odpowiadają na zidentyfikowane zjawiska kryzysowe, natomiast misją Urzędu Gminy Lewin Kłodzki jest:

Rewitalizacja przestrzeni oraz aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców Gminy w celu wykreowanie atrakcyjnego i bezpiecznego historycznego centrum Lewina Kłodzkiego oraz stworzenia wizerunku miejsca atrakcyjnego turystycznie.

Realizacja celu strategicznego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lewin Kłodzki na lata 2016-2022 prowadzić będzie do zwiększenia partycypacji społecznej oraz przede wszystkim wyprowadzenia zdiagnozowanego obszaru ze stanu kryzysowego oraz zwiększenia możliwości rozwojowych obszaru zdegradowanego.

Dla każdego z obszarów strategicznych (kierunków interwencji) opracowano cele operacyjne, do których przyporządkowano poszczególne działania rewitalizacyjne.

Cele strategiczne i kierunki interwencji

Wizja			
Misja			
Obszary strategiczne	Spółeczeństwo	Gospodarka	Przestrzeń i infrastruktura
Cele strategiczne	Aktywizacja społeczno - kulturalna mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Aktywizacja gospodarcza i zawodowa mieszkańców	Poprawa estetyki, funkcjonalności i zagospodarowania przestrzennego obszaru problemowego z zachowaniem walorów naturalnych i środowiskowych oraz dziedzictwa kulturowego miejscowości
Cele operacyjne	Aktywizacja i promocja zaangażowania społecznego osób zamieszkujących obszary zdegradowane, w szczególności wśród osób starszych i niepełnosprawnych	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, w szczególności w zakresie ekonomii społecznej	Poprawa stanu infrastruktury technicznej i budynków mieszkalnych Wspólnot Mieszkaniowych
	Likwidacja koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poprzez niwelowanie przyczyn wykluczenia społecznego	Podniesienie kwalifikacji zawodowych mieszkańców terenu zdegradowanego	Stworzenie infrastruktury społeczno-kulturalno-edukacyjnej w centrum Lewina Kłodzkiego
	Integracja społeczna osób zamieszkujących obszary zdegradowane	Zwiększenie jakości lokalnego rynku pracy	Rozwój i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej na obszarze zdegradowanym

Lista planowanych projektów i przedsięwzięć

Inwestycje	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt techniczny/ przestrzenny/ środowiskowy
Termomodernizacja i modernizacja budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Lewinie Kłodzkim	✓		✓
Place rekreacyjno – sportowe w gminie Lewin Kłodzki	✓		
Rozbudowa zaplecza sportowo-rekreacyjnego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lewinie Kłodzkim – II etap	✓	✓	✓
Modernizacja dróg gminnych położonych w miejscowości Lewin Kłodzki	✓		✓
Centrum społeczno – kulturalno – edukacyjne w Lewinie Kłodzki	✓	✓	✓
Ścieżka rowerowa na terenie Gminy Lewin Kłodzki			✓
Zastosowanie lamp solarnych na terenie Gminy Lewin Kłodzki – II etap			✓
Rewitalizacja przestrzeni publicznej rynku Lewina Kłodzkiego	✓		✓
Rewitalizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych Wspólnot Mieszkaniowych			✓
Pracownia mobilna/ internetowa w świetlicy szkolnej	✓		
Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej	✓	✓	
Funkcjonowanie oraz materiały do świetlicy szkolnej	✓	✓	
Dojazdy dla dzieci spoza Lewina Kłodzkiego	✓	✓	

Dziękuję za uwagę